

Tematika

a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidék településtervezéséhez készítendő környezeti értékeléshez

A környezeti értékelés tartalma és részletezettsége a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 7. §-ában foglaltaknak megfelelően a Korm. rendelet 2. melléklet 2. pontja alapján, az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: SKVr.) 7. §-ában foglaltaknak megfelelően az SKVr. 4. mellékletében szereplők és a környezet védelméért felelős szervek szakmai véleménye figyelembevételével került meghatározásra.

1. A környezeti értékelés kidolgozásának folyamata

A települési környezetértékelés folyamatának, a terv tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása. A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, beleértve az alternatívák vizsgálatának leírását és a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézséget.

Előzmények, különösen a tematika tartalma, a környezeti értékelés kidolgozási folyamatának a tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása.

A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására.

A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása.

A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.

2. A településtervezés környezeti értékelést igénylő változásának ismertetése

A településtervezés környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése.

Ezen belül különösen:

- a területfelhasználások, általános használatok, övezetek tervezett módosítása a jelenleg hatályos településrendezési eszközökhöz képest;
- annak elemzése, hogy a módosítások által biztosított területfelhasználási, építési lehetőségek, továbbá a fejlesztési tervben meghatározott akcióterületeken belüli cselekvési programok, továbbá a tematikus, hálózatos és soft jellegű fejlesztési projekteket várhatóan milyen hatással lehetnek a kerület természeti értékeire, az ökológiai rendszerekre, a táji adottságokra, a táj jellegére, karakterére, megjelenésére;
- annak leírása, hogy a fenti, esetlegesen káros hatások kompenzálására a településtervezés milyen intézkedéseket tartalmaz, és ezen kompenzációs intézkedések (pl. szabályozási előírások) miként, milyen mértékben képesek a káros hatások csökkentésére.

3. A jelenlegi környezeti állapot bemutatása

A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek jelenlegi környezeti állapotának és egyéb jellemzőinek (eltartóképeség, terhelhetőség, a fennálló környezeti konfliktusok és problémák) bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése.

Ezen belül különösen:

> táblázatos formában (pontos cím és helyrajzi szám, illetve (ha van) megnevezés), továbbá olvasható léptékű térképes megjelenítéssel, a felhasznált adatok forrásának megjelölésével:

- a műemlékek minősülő építmények, illetve ingatlanok, a műemléki területek és a műemléki környezet,

- a világörökségi helyszínek és azok védőövezetei,

- a történelmi emlékhelyek, a nemzeti emlékhelyek, a kiemelt nemzeti emlékhelyek, a nemzeti emlékpontok, a történelmi kertek, a történelmi temetkezési helyek,

- a helyi emlékek minősülő, fővárosi és kerületi önkormányzati helyi védelem alatt álló építészeti örökség védett elemei;

> a jelenlegi környezeti helyzet zaj és levegőtisztaság tekintetében.

4. A várható környezeti hatások ismertetése

A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik, továbbá olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak.

a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot.

A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból.

b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése:

ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása, valamint a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol, *ezen belül a budapesti panoráma szempontjából (pl. budai hegyek látványa) is megfelelő részletettségű vizsgálatok,*

bb) a településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a levegőre, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, az épített környezetre, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra és a települési zöldinfrastruktúrára, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása: környezeti elemenként, hatótényezőnként és környezeti rendszerenként, melyet a ba) pont esetén a Megalapozó vizsgálatnak, e pont esetén az Alátámasztó javaslatnak a releváns (természeti, táji, örökségvédelmi és a környezet védelmével kapcsolatos) szakági munkarészei tartalmazhatnak, és amelyeket a környezeti értékelés hivatkozással mutat be.

A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv nem valósulna meg.

c) Tervi elemek részletes értékelése. Az 1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárásra és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a levegőre, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, az épített környezetre, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra és a települési zöldinfrastruktúrára, a Natura 2000 területekre, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások – a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletettséggel.

A terv megvalósítása esetén várható, közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésének, meglévők felerősödésének, környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségei, feltételei gyengítésének vagy korlátozásának, a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartásának vagy létrehozásának, olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésének, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak, a természeti erőforrások megújulása korlátozásának, a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatának vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosításának előreljzése.

Ezen belül különösen:

- *környezeti hatások a 3 db, ún. egyedileg védett régészeti lelőhelyre, 241 db műemléki értékre, a műemlékeken túl a műemléki területek (műemléki környezet, műemléki jelentőségű terület) védett ingatlanainak pontos megjelölésével*
- *a településszerkezeti és övezeti módosítások zaj- és rezgésterbelésre gyakorolt hatásainak számszerű bemutatása, területfelhasználási módosítások hatásai pl.: gazdasági, intézményi terület lakóterületté minősítése esetén;*
- *új fejlesztési területek esetében előzetes zaj- és rezgésterbelési vizsgálat.*

5. Következtetések

A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

- a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek,
- b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel.

6. Településtervi intézkedések és azok hatékonysága, javaslat egyéb szükséges intézkedésre

A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása.

Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.

Ezen belül javaslat az épített környezet fejlesztésére és az építészeti örökség megőrzésére, valamint az épített környezet, a környezeti elemek védelmével kapcsolatos korlátozások területei kapcsán a védelmi és korlátozó elemekre, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása, zajvédelmi intézkedési javaslatok, emissziócsökkentési lehetőségek, javaslat a vízbázisok védelmére, a városi hőszigetelés csökkentésére, a csapadékvíz helybentartására, a zöldinfrastruktúra megtartására.

7. Monitoring javaslat

Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra.

A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

8. Összefoglaló

Az 1–7. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló.